

Білоцерківський національний аграрний університет

Економічний факультет

Кафедра економіки та економічної теорії

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АГРАРНА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА»</p> <p>Галузь знань - 07 «Управління та адміністрування» Спеціальність - 076 «Підприємництво та торгівля» Освітня програма - «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»</p>
<p>Рівень вищої освіти</p>	<p>другий (магістерський)</p>
<p>Компонент освітньої програми:</p>	<p>вибірковий</p>
<p>Кількість кредитів ECTS /загальна кількість годин</p>	<p>3 кредити / 90 годин</p>
<p>Семестр</p>	<p>2</p>
<p>Форма контролю</p>	<p>залік</p>
<p>Мова викладання</p>	<p>українська</p>
<p>Профайл викладачів</p> 	<p>Юхименко Петро Іванович Посада: професор кафедри економіки та економічної теорії Вчене звання: професор Науковий ступінь: доктор економічних наук Робоче місце: навчальний корпус №4 (пл. Соборна, 8/1), ауд. (кафедра економіки та економічної теорії). E-mail: p0504684000@gmail.com Зв'язок з викладачем: відповідно до графіку консультацій https://sites.google.com/view/econombc/структура-факультету/кафедра-економіки?authuser=0</p>
<p>Опис дисципліни</p>	<p>Аграрна економічна політика – це розуміння сучасної аграрної політики в Україні. Даний курс спрямований на розкриття економічної сутності, характеру і головних компонентів аграрної</p>

	<p>політики та умови її реалізації; механізмів формування національних та світових агропродовольчих ринків, впливів аграрної політики на міжнародну торгівлю та продовольчу безпеку країни; інструментів регулювання ринків агропродовольчої продукції та економічні наслідки їх застосування; основних підходів до оцінювання рівня державної підтримки аграрного сектору; засад аграрно-екологічної, аграрно-соціальної політики, їх сучасні аспекти і проблеми реалізації; основних етапів розвитку аграрної політики в Україні та основних напрямів сучасної аграрної політики держави; сучасного стану процесу реформування економічних відносин в АПК України, характерних рис бюджетної, податкової, фінансово-кредитної та цінової політики; особливостей формування окремих агропродовольчих ринків в Україні позиції попиту і пропозиції, інструментів державного регулювання внутрішнього ринку та зовнішньої торгівлі агропродовольчою продукцією; особливостей формування аграрної політики у країнах з різним рівнем економічного розвитку, основних складових аграрної політики окремих зарубіжних країн. суб'єктів ринкової економічної системи та елементів інституціональної структури економіки.</p>																				
<p>Передумови для вивчення дисципліни</p>	<p>Вибіркова навчальна дисципліна «Аграрна економічна політика» продовжує цикл дисциплін з економіки: концептуально та змістовно він пов'язаний майже з усіма дисциплінами економічного циклу. Дисципліна «Інституціональна економіка» передбачає знання основ економічної теорії, мікро- та макроекономіки, історії економіки та економічної думки, державного регулювання економіки, національної та міжнародної економіки. Основні ідеї і положення цих дисциплін критично переосмислюються і відображаються в системі понять і категорій при розкритті аграрної економічної політики.</p>																				
<p>Мета вивчення дисципліни</p>	<p>Мета дисципліни «Аграрна економічна політика» – оволодіння теоретичними та методологічними основами формування та реалізації аграрної політики держави, вміннями оцінювати її ефективність та обґрунтовувати вибір тих чи інших заходів державного регулювання.</p>																				
<p>Організація навчання обсяг дисципліни</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="539 1473 1034 1552">Види занять</th> <th data-bbox="1042 1473 1473 1552">Загальна кількість годин</th> <th data-bbox="1473 1473 1519 1552"></th> </tr> <tr> <td data-bbox="539 1552 1034 1592"></td> <td data-bbox="1042 1552 1473 1592">денна</td> <td data-bbox="1473 1552 1519 1592"></td> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="539 1592 1034 1632">Лекції</td> <td data-bbox="1042 1592 1473 1632">16</td> <td data-bbox="1473 1592 1519 1632"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="539 1632 1034 1673">Практичні/семінарські</td> <td data-bbox="1042 1632 1473 1673">32</td> <td data-bbox="1473 1632 1519 1673"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="539 1673 1034 1713">Самостійна робота</td> <td data-bbox="1042 1673 1473 1713">42</td> <td data-bbox="1473 1673 1519 1713"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="539 1713 1034 1742">Залік</td> <td data-bbox="1042 1713 1473 1742">2</td> <td data-bbox="1473 1713 1519 1742"></td> </tr> </tbody> </table>	Види занять	Загальна кількість годин			денна		Лекції	16		Практичні/семінарські	32		Самостійна робота	42		Залік	2			
Види занять	Загальна кількість годин																				
	денна																				
Лекції	16																				
Практичні/семінарські	32																				
Самостійна робота	42																				
Залік	2																				
<p>Формат дисципліни</p>	<p>Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі, із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дуальна форма навчання, дистанційна тощо) можуть використані платформи Moodle, ZOOM. Формат проведення дисципліни є змішаним: поєднання як традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.</p>																				
<p>Очікувані</p>	<p>РН 01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських</p>																				

<p>результати навчання</p>	<p>рішень.</p> <p>1.1. Уміти збирати, критично аналізувати та обробляти науково-аналітичні матеріали, необхідні для розв'язання комплексних економічних завдань реалізації аграрної політики;</p> <p>1.2. Уміти визначати основні показники продовольчої безпеки держави та фактори, що на неї впливають;</p> <p>1.3. Уміти оцінювати окремі заходи фінансово-кредитної, податкової, цінової політики в аграрному секторі, а також аграрно-соціальної та аграрно-екологічної політиці держави;</p> <p>1.4. Уміти робити практичні рекомендації на основі здійснення аналізу статистичних даних та оцінки різних явищ аграрної сфери;</p> <p>РН 07. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.</p> <p>7.1. Знати сучасний стан процесу реформування економічних відносин в АПК України, характерні риси бюджетної, податкової, фінансово-кредитної та цінової політики;</p> <p>7.2. Знати особливості формування окремих агропродовольчих ринків в Україні з позиції попиту і пропозиції, інструменти державного регулювання внутрішнього ринку та зовнішньої торгівлі агропродовольчою продукцією;</p> <p>7.3. Знати особливості формування аграрної політики у країнах з різним рівнем економічного розвитку, основні складові аграрної політики окремих зарубіжних країн.</p> <p>7.4. Вміти аналізувати наслідки використання окремих інструментів регулювання внутрішнього агропродовольчого ринку та зовнішньої торгівлі з точки зору їх впливу на виробників, споживачів та державний бюджет;</p> <p>7.5. Вміти визначати рівень захисту аграрного сектору із використанням загальноприйнятої світовою спільнотою методології;</p> <p>7.6. Вміти оцінювати міжнародну конкурентоспроможність вітчизняного сільськогосподарського виробництва;</p>
	<p>РН11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.</p> <p>11.1. Знати засади аграрно-екологічної, аграрно-соціальної політики, їх сучасні аспекти і проблеми реалізації в умовах євроінтеграції;</p> <p>11.2. Знати основні етапи розвитку аграрної політики в Україні та основні напрями сучасної аграрної політики держави в умовах євроінтеграції;</p> <p>11.3. Уміти обґрунтовувати пріоритети державної структурної, соціальної та екологічної політики;</p> <p>11.4. Дати оцінку сучасній концепції аграрної політики з позицій сучасного розвитку економіки та обґрунтовувати можливість використання основних підходів в процесі формування сучасної економічної та господарської систем України її інституціонального порядку;</p>

	<p>PH 14. Розробляти та реалізовувати заходи щодо адаптації та впровадження кращих вітчизняних та зарубіжних практик діяльності органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.</p> <p>14.1. Знати економічну сутність, характер і головні компоненти аграрної політики держави та умови її реалізації на регіональному рівні;</p> <p>14.2. Знати механізми формування національних та світових агропродовольчих ринків, вплив аграрної політики на міжнародну торгівлю та продовольчу безпеку країни;</p> <p>14.3. Уміти формувати мету та систему цілей аграрної політики держави з урахуванням кращих вітчизняних та зарубіжних практик;</p> <p>14.4. Уміти приймати практичні рішення щодо оптимального застосування набутих знань при виконанні своїх професійних обов'язків.</p>
<p>Структура курсу</p>	<p>Модуль 1. Аграрний розвиток у системі сталого економічного зростання</p> <p>Тема 1. Теоретичні основи багатоаспектного змісту аграрної політики</p> <p>тема 2. Природно ресурсний потенціал розвитку сільського господарства</p> <p>тема 3. Мета та стратегічні цілі державної економічної аграрної політики</p> <p>тема 4. Механізми державного регулювання розвитку аграрного сектора економіки.</p> <p>тема 5. Фінансове забезпечення розвитку аграрного сектора економіки</p> <p>тема 6. Становлення та розвиток фермерства в сучасних умовах господарювання в Україні.</p> <p>тема 7. Роль людського капіталу в розвитку аграрного сектора економіки.</p> <p>тема 8. Формування нової доктрини розвитку аграрного сектора економіки</p> <p>Модуль 2. Аграрна економічна політика в умовах технологічних досягнень Industry 4.0.</p> <p>Тема 9. Розвиток сільських територій у системі аграрного сектора економіки</p> <p>тема 10. Тенденції аграрної економічної політики в умовах нової технологізації.</p> <p>тема 11. Сучасні тенденції розвитку інноваційних зелених технологій в аграрному секторі економіки</p> <p>тема 12. Екологізація сільськогосподарського виробництва як пріоритет державної аграрної політики.</p> <p>тема 13. Засади та тенденції аграрної економічної політики в контексті європейської інтеграції.</p> <p>тема 14. Цифрова трансформація аграрної підприємницької діяльності: закордонний досвід та українські можливості</p> <p>тема 15. Адаптація аграрної політики та сільського господарства до викликів природного середовища</p> <p>тема 16. Регіональні аспекти формування та реалізація аграрної політики.</p>

<p>Методи навчання</p>	<p>Під час лекційних годин використовується: розповідь – оповідна, описова форма розкриття навчального матеріалу; пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу; бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, сутності сучасної аграрної економічної політики, понять; ілюстрація – для розкриття явищ і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint).</p> <p>Під час практичних заняття використовуються: робота в малих групах, мозкові атаки, презентації, метод проектної роботи.</p> <p>При написанні індивідуально-дослідної роботи а також при виконанні самостійної роботи використовується евристичний дослідницький метод.</p>
<p>Політика</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи магістрантів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі магістранта (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що магістранти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Магістранти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: магістранти мають дотримуватись термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p> <p>Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;">Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аграрна економічна політика: підручник / Юхименко П. І., Шуст О. А., Димань Т. М. та ін. За заг. ред. д.е.н., професора Шуст О. А. Київ. Цент учбової літератури, 2023. 554 с. 2. Розвиток аграрного сектору економіки в умовах четвертої технологічної революції: монографія / Юхименко П. І., Шуст О. А., Димань Т. М. та ін. За заг. ред. д.е.н., професора Шуст О. А. Біла Церква, БНАУ, 2023. 556 с. 3. Кваша С.М., Діброва А.Д., Жемойда О.В. Аграрна політика: навчальний посібник. К.: Вид-во Ліра-К, 2018. 388 с. 4. Аграрний устрій України : наукове видання ; за ред. Ю.О. Лупенка, М.Ф. Кропивка. К.: ННЦ «ІАЕ», 2017. 72 с. 5. Аграрна політика та земельні відносини: підручник Г.М. Калетник та ін. Вінниця, ВНАУ, 2020, 307 с. 6. Юхименко П.І. Економічна аграрна політика: курс лекцій. Біла Церква, БНАУ. 2020. 121 с. 7. Долаючи обмеження: засади адаптивних рішень та

систем: монографія / А.Д. Діброва та ін.; за ред. А. Д. Діброви, В. Є. Андрієвського; Київ, 2020. 896 с.

8. Діброва А. Д., Крилов Я. О., Діброва Л. В., Діброва М. А. Регулювання ринку зерна України в умовах глобальних викликів: монографія. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2020. 160 с.

9. Формування біоекономічного потенціалу сільського господарства України в умовах ризиків кліматичних змін / за ред. А.Д. Діброва. Ніжин: Видавець: ПП Лисенко М.М., 2017. 256 с.

10. Організаційно-економічний механізм відродження і розвитку меліорації в Херсонській області / за ред. Діброви А.Д., Андрієвського В.Є. К., 2017. 350 с.

11. Agricultural policy monitoring and evaluation 2022. OECD. 2022. 662 p. URL: https://www.oecd-ilibrary.org/agriculture-and-food/agricultural-policy-monitoring-and-evaluation-2022_7f4542bf-en

12. FOOD AND AGRICULTURE POLICY AND STRATEGY Ministry of Agriculture Republic of Liberia Monrovia, Liberia. 2023. 106 p. URL: <https://faolex.fao.org/docs/pdf/lbr203688.pdf>